

Kontrakt her i Verden, man opnaar ikke at binde Andre. Luden til en vis Grad ogsaa at binde sig selv. Men Spørgsmaalet er, om ikke de Fordele, der vinde ved, at man binder sig, opveie og overgaa de Mangler, der ganske vist altid følge med, at man opgiver Noget af sin individuelle Frihed. Naar den høitærede Minister endvidere fremhævede, at ikke engang den Fordel vilde opnaas, at Kontrolapparatet i en væsentlig Grad kunde formindskes, der vilde ikke kunne bespares Noget ved Medlæggelsen af Toldstationer, vil jeg langt heller sige, at denne Giendomsmæltighed ved vor indbyrdes geografiske Beliggenhed snarere vil være en Fordel end det Modsatte. Da vi kun har Søgrændse overfor Sverig, vil man fuldkommen rigtig ikke kunne nedlægge nogen Toldstation, men vi ville derimod være istand til paa den nøiagtigste, paa den mest minutigst nøiagtige Maade at fordele Udbyttet af Toldintraderne just i det Forhold, hvori de tilkomme Landene. Man vil jo nemlig fremdeles vedblive at optage statistiske Data om, hvor store Kvanta af Varer der gaar ud og ind af Havnene fra det ene Land til det andet; man kan saaledes nøiagtig opgive, hvormeget Suffer, Tobak osv. der er gaaet til hvert Land og blevet konsumeret der, og altsaa ogsaa med fuldstændig Nøiagtighed udregne, hvor stor en Del af Tolden der tilkommer hvert Land. Uanskeligheden ved Afgjørelsen af det intrikate Spørgsmaal om Fordelingen af Toldindtægterne vil saaledes i Hovedsagen falde bort. — Det maa være mig tilladt at sige, at den Maade, hvorpaa dette Spørgsmaal, og jeg kan tilføie, andre Spørgsmaal af lignende Art med den yderste Grad af Nøjelighed og Reservation modtages af den høie Regjering, i det Hele taget er karakteristisk for vor nuværende politiske Tilstand og for den Maade, hvorpaa Landet ledes baade indadtil og udadtil. Denne Regjering har nu siddet sine 7 Aar; det er ikke længere noget Ministerium, det er et Septennat, og som andre Septennater har det taget til sit Valgsprog: j'y suis et j'y reste, — hvor jeg er, der bliver jeg. Dette er Formaalet; men om der gennemføres Noget eller ei, det er et underordnet Spørgsmaal. Det blev forleden Dag fremhævet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Adevalgfreds, at han savnede i Regjeringens Maade at behandle denne Sag paa det, der gjør en Mand til Reformator, det store Blik, den store Tro paa selve den Sag, man er Talsmand for. Det er i Virkeligheden Himmelmigheden baade her og paa andre Omraader. Det er et dybt Ord, det, der siger: det er Anden, der levendegjør. Det, der mangler her, det

er Anden. Det er en Mis kjendelse af den saakaldte Visnepolitik til Trods for alle dens Mangler — jeg billiger den paa ingen Maade — at det er den, der i Virkeligheden er Skyld i, at vi sidde i det, som vi gjøre. Visnepolitikken er tildels en simpel Konsekvens af det Forhold, der bestaar mellem Rigsdag og Regjering, og selv om den blev fuldstændig opgaven, vilde vi ikke derfor være komne et Skridt videre. Der mangler fraoven den Mand, der skal føre Landet fremad.

M. Andersen: Jeg har bedet om Ordet for at gjøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af den ærede sidste Talers Ytringer om mine Udtalelser. Jeg skal nemlig gjøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at naar jeg brugte den Ytring, at dette Lovforslag særlig vilde begunstige Bybefolkningen paa Landbefolkningens Bekostning, saa var det ikke et nøiagtigt Udtryk for min Tanke. Det er ikke Bybefolkningen i Almindelighed, men navnlig de store Industriedrivende særlig i Kjøbenhavn, der vilde blive begunstigede ved dette Lovforslags Vedtagelse paa den øvrige Befolkningens Bekostning. Det er dem, som Kultoldens Ophævelse i en fortrinlig Grad vil komme tilgode, og det er dem, som dette Lovforslag forholdsvis i fortrinlig Grad vil komme tilgode. Naar nu det ærede Medlem mener, at man maa kunne med samme Føie lægge Skat paa Bedrifterne paa Landet, som man vil kunne lægge den paa Omsætningen, forundrer det mig, at det ærede Medlem ikke vil erkjende, at der hviler ganske bethydelige Statter paa Bedrifterne paa Landet. Der hviler bethydelige Hartfornsskatter paa det Meste af Jorden, navnlig paa Bøndejorden. Nu kunde man sige, at det er Prioriteter, men de, som dyrke Jorden, faae at føle, hvad den Slags Prioriteter have at sige. Det, de skulle afgive til Staten, kommer dem ikke tilgode, og det bliver Bedriften, som afgiver en større Indtægt, og Landbruget hjælper til at bære Noget af Statens Byrder. Man kan ikke saaledes være med til at favorisere enkelte Næringer og sige, at de bør være fri, at de bør have Leilighed til at udvilde sig, hvorledes det gaar det Andet, kommer det ikke an paa. Prøv paa at lette de gamle Byrder, der ligge paa Hartfornet, og se, om det ikke vil have til Følge, at Landbruget udvikler sig i en fortrinligere Grad, end det nu gjør. Hvad vilde det ikke have at betyde, dersom Landbruget kunde blive fri for Tienden for en billig Penge og kjøbe Gjødning istedetfor. (Afskydelse). Ja, det vil jeg gjerne